

Prednáška na tému:
DEDIČSKÉ PRÁVO, DEDIČSKÉ KONANIE
so zameraním na likvidáciu predĺženého dedičstva

LIKVIDÁCIA PREDĽŽENÉHO DEDIČSTVA

Základné pojmy a charakteristika

V priebehu dedičského konania môže nastať situácia, keď hodnota pasív dedičstva prevyšuje hodnotu aktív dedičstva. V tomto prípade hovoríme o tzv. pasívnom dedičstve resp. predĺženom dedičstve. Všeobecná cena sa určuje v zmysle §-u 175m Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O.s.p.“). Každý z dedičov má aj v takomto prípade v zmysle zákona právo dedičstvo prijať alebo odmietnuť. Dedič v zmysle §-u 470 Občianskeho zákonníka (ďalej „O.z.“) zodpovedá za dlhy poručiteľa do výšky ceny nadobudnutého dedičstva, ktoré po poručiteľovi zdedil.

Predĺžené dedičstvo - v zmysle §-u 175o O.s.p. je ak všeobecná cena majetku je nižšia ako výška dlhov poručiteľa.

Likvidácia dedičstva - je v zmysle §-u 175t až 175v O.s.p. s nadväznosťou na § 471 O.z. definovaná ako rozpredanie majetku a uspokojenie veriteľov zo získaných finančných prostriedkov.

Prenechanie dedičstva veriteľom na úhradu dlhov („iure crediti“) - v zmysle §-u 175p O.s.p. (§ 471 ods. 1 O.z.) k takémuto spôsobu úhrady dlhu dochádza v prípade, ak sa dedičia dohodnú, že bude dedičstvo prenechané na úhradu dlhov a táto dohoda bola schválená súdom v prípade, ak neodporuje zákonu alebo dobrým mravom.

Problematika prijatia alebo odmietnutia dedičstva v prípade predĺženého dedičstva

V problematike predĺženého dedičstva je veľmi dôležitá otázka prijatia alebo odmietnutia dedičstva, nakoľko dedenie majetku je často veľmi zložitý proces. Komplikované sú hlavne dedičstvá, pri ktorých nie je hneď jasné aké dlhy poručiteľ mal a či je výhodné v záujme dedičov dedičstvo prijať. V takomto prípade je vhodné požiadať notára - súdneho komisára pred začatím konania, aby na úradnej tabuli (súdu a príslušnej obce) vyzval veriteľov, aby do určitej lehoty uplatnili svoje pohľadávky voči poručiteľovi. Po uplynutí tejto lehoty sa už na ich pohľadávky neprihliada. Je to veľká ochrana dedičov, avšak notár - súdny komisár nie je povinný tento úkon vykonať z vlastnej iniciatívy. Dedičia však musia zobrať na vedomie fakt, že v prípade, že si veritelia v stanovenej lehote svoje pohľadávky neuplatnia a dedičia nadobudnú akékoľvek dedičstvo môžu veritelia žalovať dedičov v civilnom konaní. V prípade pohľadávok môže vzniknúť aj situácia, kedy dedičia nepožadujú

pohľadávku za oprávnenú a táto následne nie je zaradená do dedičstva, avšak je možné vymáhať sú v inom konaní mimo dedičského konania.

V prípade predĺženého dedičstva, obzvlášť ak je dedičom maloleté dieťa, je najlepšie prenechať dedičstvo na úhradu dlhov. V tomto prípade súd nariadi likvidáciu dedičstva, ak nedôjde k dohode s veriteľmi.

Pri prijatí resp. odmietnutí dedičstva je potrebné zohľadniť fakt, že dedenie nemá byť pre dediča rizikom. V prípade, ak sa dedičia rozhodnú odmietnuť dedičstvo nastupujú do ich dedičských práv ich právny nástupcovia, ktorí majú právo tiež odmietnuť dedičstvo. V mene maloletých dedičov môže dedičstvo odmietnuť ich zákonný zástupca, resp. opatrovník a toto musí byť schválené súdom a vydané o tom osobitné uznesenie. K schváleniu odmietnutia dedičstva dôjde len v prípade, ak prijatie dedičstva nie je pre maloletého dediča výhodné. Dedičstvo môžu odmietnuť všetci zákonní dedičia v I., II., III. zákonnej dedičskej skupine, ako aj závetní dedičia a nastupuje dedenie v prospech štátu, ktorý zodpovedá v zmysle § 472 O.z. za dlhy poručiteľa rovnako ako dedič a má rovnaké právo navrhnúť prenechanie dedičstva poručiteľovi. V prípade, ak medzi veriteľmi a dedičmi resp. štátom nedôjde k dohode o prenechaní dedičstva na úhradu dlhov poručiteľa nastupuje likvidácia dedičstva, ktorú vykonáva v mene súdu príslušný súdny komisár.

Predĺžené dedičstvo a konvokácia v zmysle §-u 175 n

Konvokácia veriteľov umožňuje vyzvať veriteľov verejnou vyhláškou, aby prihlásili svoje pohľadávky voči poručiteľovi v stanovenej lehote a pokiaľ tieto neprihlásia, nemôžu si ich už neskôr uplatňovať, avšak táto je možná len na návrh dedičov. Výsledkom konvokácie je rozhodnutie dedičov či prevezmú zodpovednosť za dlhy celým majetkom do hodnoty zdedeného majetku všeobecne podľa §-u 470 O.z. alebo inak - dlhy si podedia, resp. nie sú ochotní prevziať zodpovednosť za dlhy poručiteľa ani nadobudnúť dedičstvo, nasleduje postup podľa §-u 175p. O.s.p. - likvidácia dedičstva.

Význam konvokácie pre ochranu dedičov pri zodpovednosti za ďalšie prípadné dlhy poručiteľa uplatnené neskôr ostatnými veriteľmi je potvrdená aj v rozsudku NS ČR z 26.4.2007, sp.zn. 29Cdo 549/2007 - V sporovom konaní, v ktorom poručiteľovi veriteľ uplatňuje voči poručiteľovým dedičom pohľadávku, ktorú mal voči poručiteľovi je súd povinný zaoberať sa otázkou v akom rozsahu zodpovedajú dedičia podľa §-u 470 O.z. za poručiteľove dlhy. Ak nedošlo ku konvokácii veriteľov podľa §-u 175n O.s.p. môžu dedičia v tomto sporovom konaní uspieť s obranou, že cena dedičstva, ktoré nadobudli už bola vyčerpaná upokojením ostatných poručiteľových veriteľov len vtedy, ak preukážu, že takto plnili len úhradu pohľadávok, ktoré mali výhodnejšie právo na uspokojenie, než vymáhaná pohľadávka.

Riešenia pre predĺžené dedičstvo

Problém predĺženého dedičstva sa v súčasnosti objavuje čoraz častejšie a aj napriek možnostiam zakotveným v zákone je riešenie takéhoto dedičstva vo väčšine prípadov problematické a mnohokrát časovo náročné. Aj samotná likvidácia dedičstva je časovo náročný proces, avšak v zmysle Občianskeho súdneho poriadku a Občianskeho zákonníka je možné problém predĺženého dedičstva riešiť rôznymi spôsobmi:

- **Vydaním uznesenia o nepatrnom majetku v zmysle §-u 175h ods. 2 O.s.p.** - v prípade, ak poručiteľ zanechal majetok nepatrnej hodnoty a pasíva dedičstva tvoria aj pohrebné trovy poručiteľa, ktorých výška je vyššia ako hodnota majetku nepatrnej hodnoty.
- **Dohodou s veriteľmi o prenechaní predĺženého dedičstva veriteľom na úhradu dlhov poručiteľa** - tento spôsob je možné aplikovať v prípade, ak s návrhom takejto dohody budú veritelia súhlasiť a nebude odporovať zákonu.
- **Likvidácia dedičstva** - vykonáva sa na návrh dedičov, veriteľov prípadne z úradnej povinnosti vydaním uznesenia o nariadení likvidácie dedičstva, pričom v rámci likvidácie dedičstva dochádza k speňaženiu dedičstva a zároveň úhrade dlhov poručiteľa.

Postup súdu pri predĺženom dedičstve

V zmysle zákona súd zastúpený súdnym komisárom vykoná v dedičskej veci šetrenie, zistí kto patrí do okruhu dedičov, aký majetok mal poručiteľ, čo tvorí aktíva, resp. pasíva dedičstva. Po zistení všetkých potrebných informácií ako aj zabezpečení listinných dôkazov (výpisov z účtu, technických preukazov, listov vlastníctva, znaleckých posudkov, prípadne iných dokladov o majetku poručiteľa) je možné určiť všeobecnú cenu majetku poručiteľa ako aj výšku dlhov poručiteľa.

Na základe týchto údajov je možné zistiť, či ide o predĺžené dedičstvo (suma pasív dedičstva prevyšuje hodnotu aktív dedičstva). V prípade, ak dôjde k zisteniu, že ide o predĺžené dedičstvo súd nariadi pojednávanie a predvolá všetkých dedičov (zákonných aj závetných - ak poručiteľ zanechal závet). Dedičia musia byť oboznámení so všetkými zisteniami, ktoré má k dispozícii súd a musia byť v zmysle §-u 463 až 467, §-u 469 a §-u 484 O.z. poučení o práve dedičstvo prijať alebo odmietnuť. Ak sa dedičia nevedia vyjadriť so svojom rozhodnutí, môže im byť určená lehota na vyjadrenie svojho postoja.

V zmysle §-u 472 O.z. je predĺženie dedičstva podmienkou nariadenia likvidácie, jediná výnimka platí pre štát, v prípade, ak veriteľ odmietol prijať vec patriacu do dedičstva od štátu na úhradu jeho dlhov. Štát nemôže dedičstvo odmietnuť, avšak môže navrhnúť likvidáciu dedičstva.

Následne môže dôjsť skutočnosti, že majetok, ktorý patrí do dedičstva nie je výlučným vlastníctvom poručiteľa, ale patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov poručiteľa a jeho manželky. V takomto prípade je potrebné najprv vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo manželov v zmysle

§-u 150 O.z. a určiť čo patrí do dedičstva po poručiťovi. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov môže dôjsť k situácii, že manželka poručiťa sa rozhodne prenechať aj svoj podiel z majetku do dedičstva - v prospech veriteľov a tento použiť na úhradu pohľadávok veriteľov.

Likvidácia dedičstva sa nariaďuje, ak veritelia nesúhlasili s dohodou o prenechaní majetku poručiťa do ich vlastníctva za účelom uspokojenia ich pohľadávok.

Likvidácia dedičstva

V prípade nariadenia likvidácie dedičstva súd vydá uznesenie o nariadení likvidácie a zároveň uznesením vyzve veriteľov k tomu, aby si v určitej lehote uplatnili svoje pohľadávky voči poručiťovi. Toto uznesenie musí byť vyvesené na úradnej tabuli príslušného notárskeho úradu, okresného súdu, obecného resp. mestského úradu a musí byť doručené všetkým veriteľom, o ktorých má súd vedomosti, že sú oprávnení v príslušnom dedičskom konaní. Ak uznesenie o nariadení likvidácie nadobudne právoplatnosť súd pristúpi k speňaženiu majetku poručiťa v zmysle -u§ 175u, pričom koná s náležitou starostlivosťou tak, aby majetok speňažil za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný majetok za podobných podmienok obvykle predáva. Pri speňažovaní majetku súdny komisár koná vo vlastnom mene a o každom speňažovaní informuje účastníkov konania a prihliada pritom na ich návrhy k speňažovaniu majetku.

Speňaženie majetku je možné vykonať rôznymi spôsobmi za účelom uspokojenia veriteľov resp. veriteľov, pričom zákon nevymedzuje pre súdneho komisára priamo akým spôsobom má byť majetok speňažený. Zákon však ukladá podmienku, v zmysle ktorej podstatou je odborná starostlivosť a konanie notára ako súdneho komisára, ktoré by malo smerovať k čo najefektívnejšiemu výsledku - dosiahnuť čo najvyšší možný výťažok t.zn. v čo najvyššej miere uspokojiť pohľadávky veriteľov (ide o ochranu veriteľov v zmysle §-u 175u ods.3 O.s.p.). Je potrebné podotknúť, že na veriteľov, resp. veriteľov sa v dedičskom konaní prihliada ako na účastníkov dedičského konania a musia byť oboznámení so všetkými úkonmi vykonanými v dedičskom konaní, pričom sa musí prihliadať na ich návrhy. Speňaženie majetku môže byť uskutočnené:

- priamym predajom,
- predajom vecí na nútenej dražbe podľa exekučného poriadku,
- predajom vecí podľa zákona o dobrovoľných dražbách.

Tieto spôsoby speňaženia majetku sú uložené zákonom, avšak pri ich aplikácii je vždy nutné posudzovať efektívnosť konania.

Likvidácia dedičstva priamym predajom

Likvidáciou dedičstva priamym predajom sa rozumie predaj vecí mimo dražby. Tento spôsob je možné aplikovať v prípade, ak poručiť nie je výlučným vlastníkom nehnuteľností a podielový spoluvlastník, ktorý má predkúpne právo v zmysle §-u 140 O.z. a toto si uplatní, je ochotný uhradiť za nehnuteľnosť cenu,

ktorú určuje znalecký posudok, resp. pri hnutelných veciach (napr. osobné motorové vozidlo), ak existuje záujemca, ktorý je ochotný uhradiť takú kúpnu cenu, ktorá je vopred stanovená znaleckým posudkom. Podmienkou však je, aby na veci nebolo zriadené exekučné záložné právo, prípadne exekučný príkaz.

Likvidácia dedičstva predajom vecí na nútenej dražbe podľa exekučného poriadku

Nútená dražba podľa Exekučného poriadku je núteným výkonom rozhodnutia súdu, ktorá podlieha súdnemu konaniu a narozdiel od dobrovoľnej dražby je časovo náročnejšia. Dobrovoľná dražba je výhodnejším riešením najmä z dôvodu:

- **rýchlosti**; predmet dobrovoľnej dražby je možné vydražiť už v lehote 2 mesiacov od podpisu zmluvy o vykonaní dražby,
- **nákladov**; náklady sa hradia výlučne z výťažku dražby, čím navrhovateľovi dražby nevznikajú žiadne neželané náklady navyše,
- **dražobnej zábezpeky**; ak vydražiteľ nezaplatí cenu dosiahnutú vydražením v stanovenej lehote nastáva tzv. zmarenie dražby a v tom prípade sa použije ním zložená dražobná zábezpeka na úhradu nákladov dražby,
- **istoty účastníkov dražby**; predmet dražby nie je možné meniť.

Predmetom dražby môže byť:

- **vec** hnutelná alebo nehnuteľná,
- **právo**, ktoré je prevoditeľné
- **iná majetková hodnota**, ktorá je prevoditeľná,
- **súbor vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt**,
- **podnik** alebo **časť podniku**, ak bolo navrhnuté ich vydraženie.

Likvidácia dedičstva formou dobrovoľnej dražby

Pri likvidácii dedičstva formou dobrovoľnej dražby musí byť zabezpečené znalecké dokazovanie k určeniu všeobecnej hodnoty draženej nehnuteľnosti (znalecký posudok nemôže byť starší ako jeden rok) a súd následne pristúpi k nasledovným úkonom:

- 1.) Vydanie upovedomenia o začatí likvidácie dedičstva predajom hnutelného alebo nehnuteľného majetku poručiteľa - musí byť zverejnené na úradnej tabuli príslušného súdu a notárskeho úradu a doručené všetkým účastníkom dedičského konania.
- 2.) táto musí byť umiestnená na úradnej tabuli príslušného súdu a obecného, resp. mestského úradu. Tento krok je potrebný vzhľadom k tomu, že vydanie uznesenia o likvidácii dedičstva je časovo zdĺhavé.
- 3.) Vydanie uznesenia o likvidácii dedičstva v zmysle §-u 175t O.s.p. (v spojitosti s §-om 175o ods.1 O.s.p.) spolu s výzvou veriteľov na uplatnenie pohľadávky do dedičstva - odôvodnením vydania tohto uznesenia je, že nedošlo v zmysle § 175p O.s.p. k inej dohode medzi účastníkmi konania.

- 4.) Vyhotovenie vyhlášky o dražbe (dražobnej vyhlášky) v zmysle §-u 134 až 171 zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučného poriadku), ktorá obsahuje termín obhliadky, dátum a miesto konania dražby, popis predmetu dražby a jeho všeobecnú hodnotu, údaje o vlastníkovi, výšku najnižšieho podania a dražobnej zábezpeky, spôsob a termín úhrady dražobnej zábezpeky, podmienky dražby, spôsob zaplataenia najvyššieho podania, užívanie predmetu dražby a prechod závad a úžitkov.
- 5.) Označenie predmetu dražby - v prípade, ak je predmetom dražby nehnuteľnosť táto musí byť označená viditeľným spôsobom ako dražená nehnuteľnosť a musí byť na nej vyvesená dražobná vyhláška. Pre každý predmet dražby platí podmienka, že oznámenie termínu dražby musí byť uverejnené aj v miestnych novinách, prípadne iným spôsobom, aby verejnosť mala vedomosti o tom, že sa dražba uskutočňuje v lehote, ktorá je stanovená zákonom.
- 6.) Prezenčná listina - v deň vykonania dražby sa spíše prezenčná listina, ktorá obsahuje údaje prítomných účastníkov dražby (platí aj pre obhliadku).
- 7.) Spísanie zápisnice o priebehu dražby - táto zápisnica zachytáva skutočnosti, ktoré sa udiali v priebehu vykonávania dražby v stanovenom termíne. Môže ísť o neúspešnú dražbu t.j. nikto neprejavil žiadny záujem o predmet dražby alebo o úspešnú dražbu, v zmysle ktorej bol predmet dražby vydražený a boli splnené všetky vopred stanovené podmienky. Každý výsledok dražby musí byť oznámení súdu a všetkým účastníkom dedičského konania.
- 8.) Vydanie uznesenia o schválení udelenia súhlasu k dražbe s nižšou cenou v zmysle z.č. 145 ods.1 zákona NR SR č. 233/1995 Z.z. v znení zmien a doplnkov - o zníženie najvyššieho podania (pôvodnej ceny) požiada súdny komisár príslušný súd prípade, ak bola dražba neúspešná.
- 9.) Spísanie zápisnice o pridelení príklepu pri dražbe podľa § 146 ods. 2 Exekučného poriadku - táto sa vyhotovuje v prípade, ak bola dražba úspešná, obsahuje údaje o osobe, ktorá podala najvyššie podanie, zložila v stanovenej lehote zábezpeku, splnila všetky stanovené podmienky a stala vydražiteľom.
- 10.) Vyhotovenie uznesenia o schválení príklepu na základe zápisnice o priebehu dražby ako aj zápisnice o pridelení príklepu pri dražbe, nakoľko udelenie príklepu musí byť schválené súdom a príslušný súd vydá o tom uznesenie v zmysle §-u 148 ods. 1 Exekučného poriadku v spojitosti s §-mi 175t, 175u O.s.p.
- 11.) Nariadenie rozvrhového pojednávania zmysle § 154 Exekučného poriadku - po nadobudnutí právoplatnosti uznesenia o pridelení príklepu súdny komisár pristúpi k nariadeniu rozvrhového pojednávania, predvolá vydražiteľa a všetkých účastníkov dedičského konania - veriteľov a iné

zainteresované osoby, pričom určí poradie a spôsob úhrady nárokov postupom podľa § 157 Exekučného poriadku.

12.) Spísanie zápisnice o rozvrhu výťažku v zmysle §-ov 160, 161 Exekučného poriadku - táto sa spisuje na pojednávaní a obsahuje rozdelenie výťažku dražby podľa poradia.

13.) Vyhotovenie uznesenia o rozvrhu výťažku v zmysle § 164 ods. 1,2 Exekučného poriadku, ktoré vydáva príslušný súd na základe zápisnice o rozvrhu výťažku.

14.) Ukončenie likvidácie nastáva v okamihu, keď je všetok majetok poručiteľa speňažený, je prevedené rozdelenie výťažku dražby a uznesenie o rozvrhu výťažku nadobudne právoplatnosť. V zmysle tohto uznesenia súdny komisár poukáže po právoplatnosti uznesenia o rozvrhu výťažku finančné prostriedky veriteľom tak, ako je to v uznesení uvedené. Právoplatným skončením likvidácie zaniknú proti dedičom neuspokojené pohľadávky veriteľov. Ak však vyjde najavo ďalší poručiteľov majetok, rozdelí ho súd veriteľom do výšky ich neuspokojených pohľadávok bez zreteľa na tento zánik. Ak zostane majetkový prebytok, prejedná ho súd ako dedičstvo.

Likvidácia dedičstva formou dražby je mimoriadne časovo náročná, nakoľko musia byť dodržané všetky zákonom stanovené lehoty a tým vzniká pri nehnute.

Výťažok z dražby

Veľmi dôležité je poukázať na fakt, že rozvrh výťažku je možné uskutočniť dvomi spôsobmi - v zmysle O.s.p., prípadne Exekučného poriadku nasledovne:

1.) V zmysle §-175v O.s.p. súd vykoná rozvrh výťažku speňaženia majetku poručiteľa (ďalej len "výťažok") medzi veriteľov. Z výťažku uhradí postupne pohľadávky podľa týchto skupín:

- a) náklady poručiťovej choroby a primerané náklady jeho pohrebu, trovy konania a splatné výživné,*
- b) dlžné dane a poplatky,*
- c) ostatné pohľadávky.*

Ak úhrn pohľadávok prevyšuje v prvej skupine výťažok, uhradia sa tieto pohľadávky pomerne. Obdobne sa postupuje v ďalších skupinách, pričom však v skupine c) sa uhradia pred ostatnými pohľadávkami pohľadávky zabezpečené obmedzením prevodu nehnuteľností alebo záložnými právami.

2.) V zmysle §-u 157 Exekučného poriadku sa podľa výsledkov rozvrhového pojednávania uspokojujú pohľadávky v tomto poradí:

- a) súdne trovy a trovy exekúcie,*
- b) pohľadávky z hypotekárnych úverov a komunálnych úverov slúžiace na krytie menovitej hodnoty hypotekárnych záložných listov a komunálnych obligácií vydaných bankou vrátane výnosov z nich,*

- c) pohľadávky zabezpečené záložným právom zákonným, zmluvným, sudcovským alebo exekučným, zabezpečovacím prevodom práva, postúpením pohľadávky, prípadne obmedzením prevodu nehnuteľností vcelku podľa času vzniku záložného práva, prípadne vzniku obmedzenia prevodu nehnuteľností,
- d) pohľadávky oprávneného, dane, poplatky, clá a pohľadávky na poistnom na zdravotné poistenie, sociálne poistenie a pohľadávky na príspevkoch na starobné dôchodkové sporenie,
- e) nedoplatky výživného splatné ku dňu rozvrhu,
- f) ostatné pohľadávky štátu,
- g) ostatné pohľadávky.

Ak nemožno plne uspokojiť pohľadávky toho istého poradia, uspokojia sa pomerne. Ak výťažok predaja prevyšuje všetky pohľadávky, zvyšok výťažku po uhradení všetkých pohľadávok sa odovzdá povinnému.

O majetku poručiteľa, ktorý sa nepodarilo speňažiť rozhodne súd tak, že pripadá štátu s účinnosťou ku dňu smrti poručiteľa, pričom finančné prostriedky získané dražbou súdny komisár uloží na osobitný účet a uhradí ich v zmysle uznesenia o rozvrhu výťažku po jeho právoplatnosti.

Použitá a doporučená literatúra:

1. Zákony:

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

Zákon č. 233/1995 Zb. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov

2. Časopisy:

JUDr. TÓTH Pavol, *Likvidácia dedičstva podľa Občianskeho súdneho poriadku v znení platnom 20.novembra 2006*, In: ARS NOTARIA č. 4/2006

JUDr. BREZNOŠČÁKOVÁ Miriam, *Dlhy v dedičskom konaní a predĺžené dedičstvo I., II., III., IV.*, In: ARS NOTARIA č. 1,2,3,4/2011

JUDr. OPATOVSKÝ Jozef, *Prechod dlhov z exekučného titulu na dedičov*, In: ARS NOTARIA č. 1/2012

JUDr. HAMARA Ján ml., *Likvidácia dedičstva formou dobrovoľnej dražby*, In: ARS NOTARIA č. 2/2012

JUDr. FIALA Roman, *Odpovednosť za zústaviteľovy dluhy*, In: Ad Notam č. 1/2012

JUDr. PROCHÁZKA Svatopluk, *Soudní rozhodnutí krátce*, In: Ad Notam 1/2012

Mgr. SOLDÁN Ladislav, *Likvidace nepředluženého dědictví na návrh státu*, In: Ad Notam 1/2011

Mgr. SOLDÁN Ladislav, *Odpovědnost dědice za dluhy zůstavitele*, In: Ad Notam 1/2011

JUDr. Ing. SVOBODA Ján, *K postupu soudního komisaře při likvidaci dědictví prodejem ve veřejné dražbě*, In: Ad Notam 2/2011

JUDr. KASÍKOVÁ Martina, *Jak skutečně zpeňžit majetek při likvidaci dědičství? I., II., III.*, In: Ad Notam č. 4,5,6/2011

JUDr. RYŠÁNEK Zdeněk, *Sporné dědické právo*, In: Ad Notam 6/2011

JUDr. BRAJLOVÁ Kateřina, JUDr. MATĚJKOVÁ Adéla, *Použití znaleckých posudků v řízení o dědictví s přihlédnutím ke změnám po 1.9.2011*, In: Ad Notam 6/2011

Mgr. ŠEDIVÝ Petr, *Zpeňžení majetku zůstavitele v likvidaci dědictví mimo dražbu*, In: Ad Notam 5/2011

JUDr. Ing. SVOBODA Ján, *Zpeňžení nemovitosti prodejem z volné ruky realizované v rámci likvidace dědictví z hlediska zániku zástavního práva*, In: Ad Notam 3/2010

JUDr. MUZIKÁŘ Ladislav, *Likvidace dědictví*, In: Ad Notam 4/2010

Mgr. BARTOŠ Jiří, *Exekuce a dědické řízení*, In: Ad Notam 6/2010

Přednášející a zpracovatelka: JUDr. Magdaléna Valušová
